

Primera Carta de SAN PEDRO

Saludo

¹ Yu, Pedro cawāmech Jesucristo cū caque-tibjurotijorc apóstol yu ãniña mujāärē cawoajou. Ati carta mena mujā yu woajoya mujā ya yepapu mai caānimircārā caábataricarrē. Ato cānacā yepaa macāänarē mujā yu woajoya: Ponto, Galacia, Capadocia, Asia, ape yepa Bitinia yepa macāänā cūärē yu woajoya. ² Mujā, marí Pacu Dios caānijgoripapuina cū cabesejgoricarā caāna, cū caátigajgoyetiricarorea bairo cū caátiparā majūrē mujā woajou yu átiya. Tunu bairoa cū Yeri Espíritu Santo jāgori cañurā caroarā cārē catgossari majā mujā ãnio joroque ásupi. Tunu bairoa Jesucristo yucppāpu cū cariarique jāgori ñe cawapa cūgoena, caroarā mujā ãnio joroque ásupi.

Yu yarā, bairi ñiña: Nocārō pairo caroare cū joáto mujāärē. Yerijōrō ãnajē cttaje ûnie cūärē mujā cū jonemoáto marí Pacu Dios.

Una vida de esperanza

³ Marí Pacu Dios nocārō cañuu, marí Quetiupau Jesucristo pacure cū marí basapeoto: “Nocārō marírē cañamai ãniri cū macū Jesucristo cariacoatacure tunu cū cacatioricarorea bairo marí cūärē cayasirácoabujorrē marí netōowi. Yeri cañurijē catiriquere marí jowi,” marí i tāgoñamasi cotecóña. ⁴ Tirmapu cū caijgoyetirique, caroaro cū caátipteere cacgoparā majū mujā

āniña. Um̄arecóo cā t̄p̄ caāniparā majū m̄jāā ānio joroque átigumi. Top̄ caroaro m̄jāā cā caátipee p̄ame nicōāña. Jīcā wāmeacā ūno yasietimajūcōāgaro. ⁵ Marī Pac̄u Dios mena m̄jāā catūgoñatutuaro jāgori nocārō catutua, carotimasī ānirī, cāā, m̄jāā iñaricanugōgumi, nipetiro m̄jāā cā canetōōbojapeere m̄jāā caēmuetamasīparore bairo ī. Bairi ati um̄arecóo cat̄sari r̄m̄ caāno tiere m̄jāā masiōgumi caroaro m̄jāā cā caátipeere. Bairi ati um̄arecóo capetiro bero cā mena caāniparā majū m̄jāā āniña.

⁶ Bairo marī Pac̄u marī cā caátipeere t̄goñarī usenanirīqūē mena m̄jāā āniña ti r̄m̄ caetaparo jūgoye ati yepap̄re. Bairāp̄a yoari ȳtea mea ati yepap̄ m̄jāā caāno capee wāmeerī majū popiye m̄jāā baiānigarā. Bairop̄a, popiye m̄jāā cabairo ūnū ati yepap̄re. ⁷ Dios mena m̄jāā catūgoñatutuarije oro ūnierē bairo āno baiya. Peero butioro caūrō mena orore joerip̄ caroa majū orore jenucūñama camasā cawapacutiie majūrē. Torea bairo m̄jāā cāā popiye roro tāmuomirācūā, Dios mena m̄jāā catūgoñatutuacōāninucūrījē roque oro netōjāñurō wapacutiya. Bairi Jesucristo nemo cā catunuati r̄m̄ caāno, cā mena m̄jāā catūgoñatutuacōāninucūrījē jāgori m̄jāā iñajesogumi Dios. “Ñujāñuña. Caroaro m̄jāā áph,” m̄jāā īgumi. Bairo ī yua, caānimajūrārē bairo caāna m̄jāā ānio joroque m̄jāā átigumi.

⁸ Apeyera, m̄jāā roque Jesucristore cañetaana nimirācūā, cārē mairī cā yaye quetire cariape m̄jāā t̄goñsaya. Cā mena m̄jāā t̄goñatutuaya. Bairo cārē cañetaana nimirācūā, āmerē cūrē

tāgoasari yua, nocārō netōrō majū ʉseanirīqūē mena mūjāā āniñā. Tie cā mena mūjāā causeanirījē pʉame dope bairo ī quetibujʉ masīñ maniñā marī cabʉsuri risero mena. ⁹ Tocārō netōrō mūjāā ʉseaniñā cayasicoabujioricarārē mūjāā yerire cā canetōōrō jāgori yua. Bairi Dios mena mūjāā catāgoñatutuarije jāgori mena jeto cā ture mūjāā etamasīgarā.

¹⁰ Merē tirāmʉpha masīñī majā profeta majārē na quetibujʉyayupi Dios, cañuʉ ānirī caroa wāme camasā cā yarā caāniparārē cā caátipeeere. Mūjāā cārē tiere joʉ átiyami yua āmerē. Bairo Dios na cā cañquetibujʉmiatacārē, tirāmʉpure profeta majā caroaro masīñeyoesupa mai. Torena, tiere buemasīñemōñupā Dios marī cā canetōōpeere. ¹¹ Tunu apeyera Espíritu Santo cā camasīñījē jāgori caroaro masīñupā profeta majā Jesucristo atí yepa roro popiye cā cabaipeeere. Tunu bairoa cā cariaro bero nocārō caroaro camasā na caānipee cārē na masīñupī Espíritu Santo. Tie cā camasīñījērē tāgori yua, profeta majā pʉame tāgoñacāñ maniásupa. Bairi atore bairo āmeo īñupā: “¿Ñamʉ Úcā cā ãnicati camasārē canetōōpa? ¿Dope bairo átiri na cā netōñáti camasārē?” Tunu bairi, “¿Di yutea caāno marī qūñ quetibujʉyati Espíritu Santo?” āmeo ī jēniñanucūñāñupā profeta majā ãanaña pʉame, masīñemogarā. ¹² Baipua Dios pʉame, “Marī yaye rotie jeto mee niñā atie Espíritu Santo cā camasīñījē. Ape yutea macāñāna cārē cā caquetibujʉrije niñā,” na ī tāgoñamasīñ joroque ī ásupi. Bairi āmerē mūjāā cāñ tiere mūjāā masīñā Dios cā canetōōrīqūē quetire. Tie caroa queti pʉame Espíritu Santo,

umarecóopʉ caatáchʉ, cã camasíõrjẽ jügori caquetibujʉri majã mujãärẽ na caíquetibujʉriquea niña. ¡Tie queti nocárõ caroa majú caâno jügori, umarecóo macãâna, ángelea majã majú cãä tiere masñemogamajúcõänucñama!

Dios nos llama a una vida santa

¹³ Bairi yʉ yarã, caroaro tãgoñamasicoteãña. Caroa wãme Jesucristo cã caborore bairo jeto átiâna. Dios nocárõ cañuʉ ãnirĩ Jesucristo nemo cã cabuiaetari rãmʉ caâno caroare marĩ cã cajopee jetore tãgoñanemocõã ninucñña. ¹⁴ Tunu bairoa Dios pûnaarẽ bairo caâna ãnirĩ caroaro cã tãgopeoya. Tirãmʉpʉ marĩ Pacʉ Diore masiêna roro mujãã rupaʉ caborore bairo jeto mujãã caátatore bairo átiâmericõãña. ¹⁵ Dios mujãärẽ cabesericu puaame caroá cañuʉ ñe ûnie carusaecu niñami. Bairi mujãã cãä cã pûnaa caâna ãnirĩ cãrẽ bairo ñe ûnie cawapa mána majú caroarã ãnajécula. ¹⁶ Yʉ yarã, Dios ya tutipʉ cãärẽ atore bairo ïña: “Mujãã cãä caroarã ãña. Yʉ, caroá cañuʉ yʉ caânimajúcõärôrẽ bairo mujãã cãä carorijere ápericõãña,” ï quetibujuya.

¹⁷ Apeyera tunu Dios cañabesemasí, camasã roro na caátaje wãme cãrõ ni jícaã ñucûrẽ ïñaricaworicaro mano cañau majürẽ, “Dios jää Pacʉ majú mʉ ãniña,” mujãã cañata, caroaro cariape cã mujãã ïroagarã. Cãrẽ qûroacõã ninucñña tocânacã rãmuha ati yepapʉ mujãã caâni rãmʉ cãrõ. ¹⁸ Mujãã roquere Dios merẽ mujãã netõmajúcõãñupí. Mujãã ñicãjãã ãnana dope bairo canetõmasiã manierẽ mujãã na caátiroticûrîqûerẽ catãgoüsamiricãrãrẽ mujãã netõõmajúcõãñupí.

Merē mujāā masiñā mujāā carorije wapare Dios cã cawapatibojariquere. Apeye ñnie capetirije oro, apeye plata ñnie meeí mujāā canetõpee wapa ãñupã. ¹⁹ Marí Quetiupaa Jesucristo yucupãípu cã rií cañimajûrîjérê cã carerique jûgori roque mujāā netõñupã. Jesucristo cã majû rupauina, cordero waibucu cañuu ñe ñnie camácurê joemugôjoricarore bairo tuayupi. Cã jûgori mujāā netõñupã. ²⁰ Mai, Jesucristo puame ati yepa camanopua, “Camasârê canetõópau nigumi yu macu,” Dios cã cañjûgoyeticûrîcu ãñupu. Bairi ati yutea catusari yutea caâno etari mujāā cãärê mujāā netõñupu Jesús, cã yarã mujāā cañiparore bairo yua. ²¹ Jesucristo jûgori cariape cã mujāā tugousaya Diore. Jesucristo cariacoatacu cã cañimiatacuärê Dios puame tunu cã catiori, cariape nugôápu cã ruilotiri carotimasí majû cã cûñupu. Bairi mujāā roque Dios mena mujāā tugoñatutuaya. Cã, cã caátipee jetore cariape mujāā tugousaya ãmerê.

²² Bairi ãmerê yu yarã, cariape macâjé quetire catugousarã ãnirí mujāā yeripu ñe ñnie carorije camâna majû mujāā ãniña. Bairi yua, nucâbugorique mena nemojâñurô mujāā ãmeo maigarã marí yarârê. Tocânaçâpurea caroa yericutaje mujāā catugoñawêpurîjé nipetirije mena mujāā ãmeo maigarã. ²³ ãmerê caroa wâmerê catugoñarí majâ mujâa ãniña. Dios mujâaärê cawâma wâme yericutajere mujâa joyupi. Cawâma buiarârê bairo caâna mujâa ãniña. Ati umurecóo macââna camasâ cayasiparâ na cabuiari wâmerê bairo mee mujâa ãniña. Dios yaye quetibujerique capetietie tocânaçâ râmua cañipeere bairo caâna

roque mujāā āniña. **24** Torea bairo iñā Dios ya tutipu cāā:

“Nipetiro camasā taare bairo niñama. Na camasā cūtiānie, tie taa oóre bairo niña.

Buñioro caasiro taa jīniyasicoaya. Torea bairo camasā cāā yasicoayama.

Caoó cāā owaa yaparo, caasiro ñacoaya. Tore bairo niñama camasā.

25 Tore bairo camasā na cabaimiatacāārē, Dios yaye busurique roque tocānacā rūmuha nicōā ninucūgaro,”

Í quetibujaya Dios ya tutipu.

Atie yu caquetibujarije niña caroa queti camasā na carorije wapare Dios cā canetōorīqūē queti. Tiere merē mujāārē yu quetibujawu.

2

1 Bairi yu yarā, nipetirije carori wāme mujāā caátiānierē tocārōā jānacōāñā. Cañuenarē bairo mujāā caānie, apeye mujāā cañtopairije cāārē jānacōāñā. Tunu bairoa mujāā roro mujāā cañbusupaicoterije cāārē jānacōāñā. Tunu bairoa roro āmeo iñāugaripea pairique cāārē jānacōāñā. Roro mujāā caāmeobusupairije ūnie cāārē tocārōā jānacōāñā yua. Tie ūnierē ñnemoeticōāñā.

2 Cawīmarā buiari bero na paco ūpēcōärē ūpūrī tutuarā na caátórea bairo mujāā cāā Dios yaye quetire tēgousaya mujāā yeripu. Tie Dios yaye quetire mujāā catēgousaata, nemojāñurō yeri tutuarā mujāā ānigarā. Tore bairo cā mena mujāā catēgoñatutuaroi mujāā netōõgumi yua marī Pacu Dios. **3** Bairoa mujāā átibojagumi marī Pacu Dios, Jesús mena caāna ānirī cariapea, “Marī

Quetiupa^u nocārō cañu^u majū cā ãniñati,” mujāā caítāgoñamasñata.

Cristo, la piedra viva

⁴ Bairi marī Quetiupa^u Jesucristore nemojāñurō cā tāgoñasacōā ninucūña. Cūā, Cristo niñami catiri-quere cajo^u majū, camasā wii qūenorā ñtāā na cacūjūgorica cañimajūrīcārē bairo caācā. Cūrē camasā batioro cā teewā. Bairo cā na cateemi-atacūärē, Dios p^uame cā beseyupi. Dios cā macūrē mairī cañimajūrī bairo caācā cā cūñupī. ⁵ Mujāā cā cācatirā nimirācāā, ñtā rupaare bairo mujāā ãniña ãmerē. Jesucristore catāgoñasarā menarē caāninemonucūrā ãnirī Dios ya wiire ñtā rupaare na capeowāmūátiere bairo mujāā ãniña. Tunu bairoa ti wii macāāna sacerdotea majā cañurārē bairo caāna mujāā ãniña. Bairo caāna ãnirī, Espíritu Santo jūgori caroa macāājē átaje Dios cā cañajesorijere átiāña. ⁶ Bairi Dios ya tuti cūā atore bairo ñña:

“Tāgoya mai: Sión cawāmecuti europ^u ñtāā cañimajūrīcā cawapacutia y^u cabeserica majūrē cūñ y^u átiya.

Top^u wii qūenog^u y^u átiya tia ñtāā mena yua. Tia ñtāā ñumajūcōāña.

Apeye ñtā rupaa netōrō caroa cawapacutia majū niñña.

Cūā niñami Cristo y^u cajopa^u. Bairi ni ūcā masoc^u cūrē catāgoñasa^u yua, di rūm^u ūno, ‘Cabugoro majū Cristore cā y^u boyupa,’ i tāgoñā yapapuaetig^umi,”

i quetibujaya ti tutip^u.

⁷ Mujāā roque tia ñtāärē bairo caācā Jesucristore cā mujāā maimajūcōāña. Aperā roque Dios mena catāgoñatutuaena ãnirī

Jesucristore cā boetinucūñama. Jesucristore na cabotimiatacārē, Jesús caānimajūñ cā caānipeere atore bairo ī quetibujayayupa Dios ya tutipu:

“Wii qūñorī majā jīcā ūtāñ na cabotimirīcā āmerē yua, ti wii macāācā caānimajūñcārē bairo tuaya.”

⁸ Aperopu īñupā apeye cārē tunu:

“Jīcā ūtāñ caānimajūñcā mena rocawa yasigarāma camasā,”

ī quetibujayayupa Dios ya tutipu camasā cañuena na cabaipeere.

Bairi camasā cū yaye quetire catāgousaena yasicoagarāma. Dios na ūna cañuenarē cā caījūgoyeticūñcārōrēñ bairo yasicoagarāma.

⁹ Mūjāñ roque Dios ya poa macāāna, cā cabesericarā jīcā poa macāāna mūjāñ āniña. Marī Quetiupa reyre bairo caācā yarā paabojari majā sacerdotea majū mūjāñ āniña. Cā ya yepa macāāna cañurā, cā mena caāniparā majū mūjāñ āniña. Tore bairo mūjārē ásupi Dios, nocārō caroaro yu caátiere na quetibujunetōáto camasārē ī. Bairo mūjārē beseyupi. Canaitīñrōpū caāna mūjāñ caānimatacārē, cā yaye quetire mūjāñ catāgousaarije jūgori āmerē yua, nocārō caroaro cabusuropu caānarē bairo mūjāñ ānio joroque ásupi Dios. ¹⁰ Tunu bairoa tirāmāpūre jīcā poa macāāna mūjāñ āmewū. Diore cū mūjāñ masīñpū. Cā yarā mee mūjāñ āmū. Āme roquere yua, cā yaye quetire tāgori cā mena mūjāñ tāgoñatutuaya. Cā ya poa macāāna majū mūjāñ āniña. Cajūgoyepu Dios bopacooro camasārē cā cañnamairījērē mūjāñ masīñsupa. Āmerē yua, cā mena mūjāñ caānie jūgori

tiere mujāā masīcōāñā. Bairi Dios cã cañamairā majū mujāā ãniña.

Vivan para servir a Dios

11 Yu bairārē bairo caāna, yu camairā mujāärē ñiña: Ape umurecóopu caāniparā nimirācu, mai ati yepapu ãna, roro mujāā rupau carotirore bairo átiāmerīcōāñā. Tie cañuetie puame Dios mena marī caānie to yasio joroque caátie niña. Torena tiere jānacōāñā. **12** Tunu apeyera Diore camasīena watoa ãna, caroaro átiāñā, “Jāärē busujārēma,” ïrā. Bairo caána mujāā caānoi, na puame cabero mujāärē roro busujāetígarāma, caroaro mujāā caátiere masīrī yua. Bairo tiere masīrā, “Nocārō catutuau cañuu niñami Dios,” ïgarāma, Cristo ati yepapu tunuetari, nipetiro camasārē na cã cañabeseri rāmu caāno.

13-14 Marī Quetiupau Jesucristo mena caāna ãnirī, ati yepa macāäna quetiuparā na carotirore bairo átiāñā. Na botioeticōāñā. Emperador quetiupau ūcu, bairi cã carotirā cã roca carotirā ūna cãärē na carotirore bairo ása. Cã, quetiupau emperador puame aperā camasā cañuenarē cã ūmu a cã roca macāänarē roro na átirotijonucūñami. Aperā caroaro átiānajērē caátiānimasīrā puamerē nucāb^ugorique mena na ïñarotinucūñami. Quetiupau caroti ãnirī tore bairo átinucūñami, ati yepapu ãcu. **15** Caroa macāäjē roquere mujāā caáto boyami marī Pacu Dios. Bairo caroa macāäjērē mujāā caátiānorē ïñarā yua, Diore camasīena, aperā cat^ugomasīena ūna cã mujāärē roro ï busupaietigarāma.

¹⁶ Dios, mujãã Quetiupau, jicãã niñami. Apei maniñami. Bairo apei cã camanimiatacãrẽ, mujãã puame, “Jãärẽ caroti maniñami. Bairi jãã caboro jãã átimasñna cañuetie cãrẽ,” i tagoña mawijiaeticõña. Dios yarã paacoteri majãrẽ bairo caña ãniri caroaro átiñimasñna mujãã cãa cã carotirore bairo. ¹⁷ Bairi nipetiro camasãrẽ marĩ cancãbugopee cañorẽ bairo na nuccãbugoya. Marĩ yarã Diore caíroari majã mena ãmeo maiña. Marĩ Pacu Dios cãrẽ nuccãbugori quiroaya. Ati yepa macããcã quetiupau emperador cãrẽ cã nuccãbugoya.

El ejemplo del sufrimiento de Cristo

¹⁸ Yu yarã, mujãã paacoteri majã cãa, mujãã quetiupara na carotirore bairo nuccãbugorique mena ása. Caroaro na átibojaya paarique mujãã na carotirijere. Mujãã quetiupara tutuaro mena carotira cañuena, apera cañura mujãärẽ caíroara na caãmatacãrẽ, caroaro nuccãbugorique mena na paabojaya. Na nuccãbugoya. ¹⁹ Mujãã, roro mujãã caáperimiatacãrẽ, roro mujãã na caápata, ñujãñuña bairopua. Dios cã carotirore bairo caáticõña mujãã ãniña bairãpua. Cã roque caroaro mujãã caátiere ñajesoyami. ²⁰ Mujãärẽ, mujãã quetiupara, rorije mujãã caátie wapa na catutiata roque, dope bairo mujãã i masñetibujiora. Yerijõrõ mujãã quetiupara mena mujãã ãnimasñetibujiora. Caroa wãmere mujãã caátiatato bero caãnimiatacãrẽ, roro popiye mujãã baio joroque mujãã na caápata roque, popiye mujãã cabairijere mujãã nuccãnetõcõagara. Tagoñaenare bairo tiere

tāgoñanetōõcōãña. Tie ñujāñuña marī Pacā Dios cā cañajoro.

21 Bairo mujāã caátiāno boyami Dios. Mujāã yaye wapa jāgorina Jesucristo cañua nimicāã, popiye tāmāowī. Bairo popiye tāmāomicūã, cūrē roro caánarē na tuti ãmeemi. Cārē ññacōrī mujāã cūã cā cabairicarore bairo átiānimasiñña. **22** Jesucristo p̄ame jīcā wāme ûno rorije caápei, ñe ûnie wapa cacūgoecu majū ãmi. Ni jīcā ûcūrē quñitoñaemi. Cariape quetibujuwī. **23** Tunu roro awajari cā na catutiro cūärē jīcāni ûno roro na ī tuti cānamuemi. Roro popiye cā baio joroque na caáto cūärē, roro na átiāmeemi. Atore bairo jeto ī tāgoñawī: “Dios jeto roro caánarē cariape na ññabesemasíñami na yaye wapa,” ī tāgoñawī Dios na cā caátipee jetore. **24** Jesucristo cā majū rupañina yucupāp̄u cā cariarique jāgori marī carorije wapare netōõwī. Carorije marī caátiānierē marī cajānaparore bairo ī, riacoámí Jesucristo yucupāp̄u. Caroaro cariape caána marī ãnio joroque marī ámi Jesús. Mujāã p̄ame yeri catirā mujāã caānipee jāgori Jesucristo p̄ame cāmicutiri riawī. **25** Yū yarā, nuricārā oveja waibutoa na caboropu áñesēärī na camawijiayasirore bairo mujāã cāã mujāã caboro átiri, caüprietopu cayasiráná mujāã ãnimíñupā. Bairo caánana nimirācāã, ãmerē yua, carorije mujāã caátajere jānarī Jesucristo yaye queti p̄amerē mujāã boyo. Cā, Jesucristo roque oveja coteri majōcure bairo caācū ãnirī caroaro majū mujāã ññacotemasíñami.

3

Cómo deben vivir los casados

1-2 Mujāā, carōmia camanapūācuna cāā, mujāā manapūā na carotirore bairo caroaro ása. Na ūroaya mujāā manapūārē. Caroaro cariape ãnajēcusa, jīcāārā Diore caíroaena caroaro jīcārō tūni mujāā caátiere ñnarī cā na catēgousaparore bairo ūrā. Noa ūna na caquetibujarije mee, caroaro mujāā caátiānierē ññacōrī roque na cāā tāgosajūgogarāma Jesucristore. **3-4** Mujāā, carōmia jīcāārā netōō nucājāñurōpu mujāā wāmaganucūña mujāā rupau bui macāājērē. Caroaro netōjāñurō mujāā wāgapeoganucūña. Tunu bairoa oro ūnie cawapacutie mena mujāā wāmorīrē mujāā jāāganucūña. Caroa cawapapacarije ūnie jutii cāārē mujāā jāāganucūña. Tore bairo mujāā caáto ūnorēā, mujāā pupea mujāā yeripure qūlēnoña. Maijūgoya mujāā yeri mujāā catēgoñarījē puame roquere. Dios yaye queti roque ati yepa macāājē cawapapaca netōjāñurō caroa capetietie cawapacutie majū niña. Caroaro yerijōrō patowācārīcārō mano ãnimasírīqūē niña. **5** Torea bairo tirūmupu macāāna rōmirī ãnana cāā jutii caroa na caboro ūnorēā, Dios cā caborore bairo jeto caroaro átiāniñaañupā. Na yeripu caroarā wāmagoricarārē bairo ãniñaañupā. Dios mena tāgoñatutuayayupa. Na manapūārē na ūroari caroaro na mena ãnimasíñaañupā. **6** Tore bairo cabaiãnimasírīcō ãñupō Sara cawāmecuco ãnacō. Cō manapu Abraham ãnacārē caroaro qūlōroyayupo. Cā carotirore bairo caroaro useanirīqūē mena cā yumasíñaañupō. Cō quetiupure bairo qūlōñaañupō Sara. Mujāā, áme caâna carōmia cō ãnacō párāmerārē bairo caâna

majū mʉjāā ānigarā cō ānacōrē bairo mʉjāā caápata. Bairo mʉjāā caápata, mʉjāā manapʉārē mʉjāā tūgoñā uwietigarā, na mena caroaro caānimasīrā ānirī.

⁷ Mʉjāā, caūmʉa canʉmoacʉna mʉjāārē nīñā: Mʉjāā nʉmoarē na maiñā. Na mena jīcā yericʉnarē bairo ānimasīñā. Mʉjāā nʉmoarē mʉjāā cajʉatínemopeere na cabomasīrōrē bairo caroaro na átiroaya. Carōmia ānirī cayeritutuaena na caāno mee, jīcā yericʉna mʉjāā caānoi pugarāpʉrea Dios cañʉa ānirī cū canetōōrīqūē jūgori, tore bairo na juása mʉjāā nʉmoarē. Tore bairo āmeo átiānimasīñā, ñe ûnie rʉsaeto jīcā yericʉnarē bairo pugarāpʉa Diore mʉjāā cajēnímasīparore bairo īrā.

Los que sufren por hacer el bien

⁸ Bairi nipetiro mʉjāā tore bairo caroaro ʉseanirō, jīcā majārē bairo yericʉtiri átiāninucūñā. Āmeo mai āninucūñā jīcā ū pūnaarē bairo mʉjāā majū. Āmeo juátinemoñā mʉjāā majū. Caānimajūrārē bairo baibotioeticōāñā. ⁹ Bairi tunu roro mʉjāārē caánarē roroa mʉjāā cūā na átiāmeeticōāñā. Mʉjāārē caawajatutirā ūna cūārē na tuti āmeeticōāñā. Mʉjāārē na caītutiroea bairo na ī tuti tunuo peoeticōāñā. Bairo pʉame īñā: “Caroare cū joáto mʉjāārē Dios,” na ī jēnibojaya mʉjāārē cateeri majā cūārē. Bairo mʉjāā caápata, caroare na jonemogʉmi Dios. ¹⁰ Tirūmʉpʉ cūārē torea bairo ī quetibʉjʉyayupa profeta majā ānana: “Ní jīcā ūcā camasocʉ caroaro ʉseanirō mena cū caānigaata, carorije ūnierē cū bʉsheteticōāto.

‘Carori wāmerē yu bussuetigʉ,’ ï tāgoñaposeromasīrī cã āmarō.

Tunu bairoa cã risero mena cã cañtopairije ūnie cãärē qūñ bussueticōāto.

11 Cã ūcū carorije macāājērē cūcōärīna, caroa macāājē p̄aamerē átiāninucūñami.

Caroaro átiānijūgoyecuti masīñami, aperā cãä yeri jōrō ãnajē c̄tajere na caátitibocámasīparore bairo ï.

12 Torecūna, marī Quetiupaʉ cañurā caroarā jetore na ūñasacotegʉmi.

Cūrē cã na cajēnirījē cãärē caroaro na tāgopeobojobagʉmi Dios.

Aperā cañuena carorā roquere na asiajāñugʉmi.

Na pesure bairo caācã tuagʉmi yua,” ï quetibʉjʉyayupa profeta majā ãnana Dios ya tutipʉ.

13 Caroa macāājē jetore tocānacānia mūjāā caátiānimasīlata, “noa ūna mūjāärē roro na átitibujiocuti? Roro átimasīenama. **14** Bairāpʉa, caroaro cariape mūjāā caátiānimatiac̄ärē, jīcāärā popiye mūjāā baio joroque mūjāā na caápata, yapapuaeticōāña. Useanirī ãña. Noa ūnarē na tāgoñā uwieticōāña. Useanirīqūñē mena ãanimasīñā.

15 Atore bairo jeto ása: Nucãbʉgorique mena marī Quetiupare bairo caācã Jesucristo mena tāgoñā tutuaya mūjāā yeripʉ. Tunu apeyera caroaro tāgoñā coteya. Mūjāärē aperā Diore catāgoñasaena, “¿Ñe jāgori Jesucristo mena mūjāā tāgoñatutuayati?” na caijēniñarō, caroaro mūjāā caquetibʉjʉmasīparore bairo ïrā, caroaro tāgoñamasī coteya. **16** “Caānimajūrā Dios yarā jāā ãniñā,” ūñna, nucãbʉgorique mena na quetibʉjʉya.

Caroaro átiāña, mūjāā catāgoñamasacuti ãnie yerijōrō to ãimasīō joroque īrā. Mūjāā, Jesucristore catūgoñsari majārē, roro caibusupairā pūame na majūā na caírījērē na tāgoñaboboo joroque īrā, caroaro átiāña mūjāā majū nipetiro camasā mena.

17 Carorije mūjāā caátie jūgori roro mūjāā catāmūoata, ñuña. Bairopu, netōjāñurō ñuña caroa macājērē caána nimirācūā, roro popiye mūjāā cabaiata. Popiye mūjāā baio joroque aperā cañuena mūjāā na caápata, ñujāñuña Dios pūame bairo cū cabooata. **18** Torecuna, Jesucristo cū majūā jīcānia roro popiye bairi riawī, marī carorije wapare netōõpeyo yaparoetagū. Cū pūame roque cañuñ carorije caápei nimirācūā, carorā yaye wapare netōõgu, roro popiye tāmūowī. Mūjāā cūā Dios yarā mūjāā cañiparore bairo ī, riawī. Marīrē bairo caācū ati rupañ cūgori riawī Jesús ati yepapure. Bairo riamicūā, Espíritu Santo Dios Yeri cacāgoñ ãnirī tunu catiawī. **19** Bairo Jesús, cū yeri pūna jeto ãcū, preso joricaropu cañnarē bairo caána cariaricarā yeri tūpu ásúpi. Topu etari na quetibujuyupi Dios yaye quetire. **20** Mai, na pūame tirāmū macāā yutea Noé cū caäni yuteapu ãna, Diore cū tāgopeoetiri cū baibotioyayuparā. Noé ãnacū pūame Dios cū caátipeere na quetibujuyamiñupu. Na pūame cū tāgoesuparā. Ti yuteapure Dios pūame pajutiricaro mano caroaro na cotemiñupu, cūmuca capairicaré Noé cū caqñenotoye. Bairo caroaro na cotemicūā, jīcā wāmo peti itia pēnirō cānacāā ūnaacā na netōõñañupu Dios ati yepare cū caruri rūmū caño. **21** Mai, ti yuteapu oco

caānajē na caruarique p̄ame atore bairo marī masīōñupā: “Oco mena marī cabautizarotiri rāmʉ caāno marī netōōwī Dios, cayasicoabujioatana marī caānimiatacūārē. Torea bairo āñupā tie oco tirāmʉpʉ Noé cū caāni yuteapʉre,” marī ī masīña. Marī cabautizarotirije p̄ame marī rupaʉre ugueri coserique ūnie mee niña. Dios marī Pacʉ majūrē yeri caroa marī catāgoñarījērē cā marī cajēninemorījē ūnie niña. Bairi yua, marī netōōñupī Dios, Jesucristo cā macā cariacoatacʉ cā caānimiatacūārē tunu cā cacatiorique jāgori.

22 Marīrē canetōōrīcā Jesucristo p̄ame umʉrecóo Dios tāpʉ ámí. Cūtʉ cariape nāgōā, carotimasī cā caruiropʉ niñami āmerē. Bairi yua, nipetiro ángelea majā, aperā cacatirā seres majā cajāgoyepʉre mai carotimasīmirīcārā cūārē carotimasī majū tuayami. Cū jeto āmerē na rotipeyomasīñami. Na cā ñipetiro cā caīrōrē bairo áticōāñama yua.

4

Servir según los dones recibidos de Dios

1 Bairi mājāā cā ñipetiro cā majū rupaʉ mena popiye cū catāmʉorīqūērē tāgoñarī popiye mājāā cabaipeere mājāā ēñotaetigarā. “Popiye marī cabairo ñugaro,” mājāā ī tāgoñagarā. Ni ūcā caroare átimicāā roro popiye cā catāmʉoata, roro átajere canetōnʉcārīcā ānirī carorijere cajānarīcūrē bairo tuacōāñami. **2** Bairo caācā ānirī yua, ati yepapʉ cū caāni rāmʉrē Dios cū caborore bairo jeto átiānimasīñami. Ati yepa macāāna na rupaʉ caborore bairo jeto na caátiānorē bairo

átiāmerīñami yua cã ūcã. ³ Nocārō yoaro jīcã yutea cārō Diore camasiēna na caátiānorẽ bairo mūjāā cūā roro mūjāā átiām. Carorije macāājē mūjāā rupaʉ cabori wāme ūnie jetore mūjāā átiāninucūwã. Bose rãmʉ caāno nūcābūgoricaro mano roro majū mūjāā awajañesēānucūwã. Ti rãmʉ caāno cacūmuorījērē nocārō pairo etinetōrī roro mūjāā cūmunucūwã. Tunu bairoa camasã na cawericarã ūna carorārē na mūjāā ūroanucūwã. ⁴ Āme roquere tore bairo mūjāā átiāninemoētīñ. Roro netōrō mūjāā caátiānajērē mūjāā áperiya. Bairo roro caátiānana nimirācãā, āmerē caroaro mūjāā caátiānierē ūnarī, mūjāā baparā caānimirīcārā pūame roro mūjāārē ūbusūnucūñama. Pugani cārō tūgoñanemonucūñama, carorā caānimirīcārā cañurārē bairo mūjāā cayeri wasoarijere ūnarī yua. ⁵ Na, cañuena roquere marī Pacʉ Dios cañabesegajūgoricʉ majū na ūñabesegumi. Cacatirā, cariaricarã nipetirore na ūñabesegumi na yaye wapare ti rãmʉ caetaro yua. ⁶ Torecʉna, marī ūicūjāā cariaricarã ãnana cārē merē caroa queti Dios cã canetōrīqūrē na quetibujyupi Jesú, na cã Espíritu Santo Dios Yeri mena na ãmarō, na yerire na yasieticõāto ū. Bairāpʉ, na cã nigarãma camasã nipetirore cã cañabeseri rãmʉ caāno cārē. Na cã jīcārō tūnia ūñabese ecogarãma, camasã marīrē bairo caānana ãnirī.

⁷ Apeyera mūjāā ūiñā: Merē ati umurecōo capetipa rãmʉ cōñarō baiya. Torena, masacatirique mena caroaro ãnajēchsa. Nūcābūgorique mena tocānacānia Diore cã jēnicoteāninucūñā ti rãmʉ caetaparo

jēgoye. ⁸ Tunu bairoa tocānacāüpurea mūjāä caāmeomaiānie to āmarō. Bairo caroaro mūjāä caāmeomaiānimasīata, aperā yaye wapare na mūjāä masiriyobojamasībujiōrā. Cañurījē macājājē pūamerē tūgoñarī carorijere mūjāä átijānacōägarā yua. ⁹ Tunu bairoa tocānacāüpurea caroaro mena na bocáya caetari majārē. Na qūenoña mūjāä ya wiiripū nucūbūgorique mena. Yasioroacapū roro na ī būspaieticōäña caetari majārē. ¹⁰ Nipetirije caroa wāme cañurījē Dios cū cajoriquere caroaro cacūgomasīrā ānirī na jūatinemoña aperārē. Marī Pacū Dios tocānacāüpurea cū cajogaro cārō caroa wāme marī caátiānimasīpeere marī joyupi. Ti wāme Dios cū cajorica wāme jīcārō tānia aperārē na jūatinemoña. Mūjāä caāmeojūatijītiro cārō āmeo jūatinemoña. ¹¹ Bairi ni jīcāä ūcū mūjāä mena macāäcū Dios yayere quetibūjūri majōcū cū caāmata, caroaro cariape cū quetibūjūato Dios yayere quetire. Apei, āmeo jūatinemomasīrīqūrē marī Pacū Dios cū cajoricū cū caāmata, cū cūä Dios cū catutuarije cū cajorije mena caroaro cū jūatinemoåto. Tore bairo jeto na átiāmarō nipetiro, Dios caroa wāme cū cajoricarā cārō. Tore bairo na átiāmarō nipetiro camasā Jesucristo jūgori Diore na cabasapeoparore bairo. Cū jīcāärē basapeorique to āmarō. Cū carotimasīrījē to petieticōåto. Ānicōä ninucūgaro. Bairoa to baiåto.

Sufrir como cristianos

¹² Yū bairārē bairo caäna, yū camairā, tūgoñā acueticōäña roro popiye mūjāä cabaipeere. Aperā Diore camasīena roro majū mūjāärē na caåto ñimarā, “¡Agotā! ¿Nopēñrā tocārō roro popiye marī baio

joroque marī na átiyati?" Í tāgoña yapapuaeticōāña. Tie popiye bairiquere mūjāā camasīetē ūnie majūrē bairo īñaeiticōāña. ¹³ Bairo pūame baiya: Jesucristo popiye cā catāmūorīcārōrēā bairo mūjāā cā cā yarā ãnirī roro popiye mūjāā baigarā. Cā, cā cabairicarore bairo cabairā ãnirī tāgoña ӯseaniña. Tore bairo mūjāā caāmata, netōjāñurō pairo nigaro ӯseanirīqūē tunu nemo cā catunuatí rāmū caānorē. Cā mena ӯseanirī mūjāā ãnigarā yua ti rāmū caetaro. ¹⁴ Bairi tunu Jesucristo yarā mūjāā caāno jāgori roro popiye cabairā ӯseanirī ãña mūjāā, aperā roro na caēperi majā nimirācūā. Ūseanirī ãña mūjāā roro na caēperā. Mūjāā roque Espíritu Santo, Dios nocārō catutuaū Yeri majūrē cacūgorā mūjāā ãniña. Tocānacānia mūjāā mena ãnicōā ninucūñami Espíritu Santo Dios Yeri majū. ¹⁵ Apeyera tunu jīcārā Diore camasīena camasārē na pajīñama. Aperā yanucūñama. Apeye cārē roro na caāmeoñrōna mena būsunemonucūñama. Tore bairo na cabairoi, roro popiye na baio joroque na átiyama na quetiuparā. Narē bairo ápericōāña mūjāā roque. ¹⁶ Narē bairo caáperā mūjāā mena macāāna jīcārā na caānimiajārē, Jesucristo yarā na caānie jāgori roro popiye na cabaiata, tiere tāgoña boboeticōāña. Marī Pacū Dios roquere cā basapeoya, cā yarārē bairo cawāmecūna ãnirī.

¹⁷ Merē ati rāmūrīrē etaro baiya marī cā yarārē Dios cā cañabesejūgopa rāmū. Marī, cā ya poa macāāna cañabesejūgomajūcōāā ãnirī, ¿marī berore nocārō popiye na baio joroque na cā ácuati cārē catāgoñsaena roquere yua? Roro popiye na baio joroque na átigūmi Dios cā

yaye quetire catāgosaetana roquere. ¹⁸ Cañua jīcāã Diore catāgosau ūcā cā caāmata, dope ūcā majū popiyepūña netōjīātimasīñami Dios cā caīñajoro. Bairi roro caána Diore cabaibotiorā roque dope átinetōjīātiecoenama. Netōõrōpū yasimajūcōägarāma. ¹⁹ Bairi Dios cā caborore bairo, roro popiye cabairi majā nimirācūã, caroa macāäjērē áticōäña. Tiere jānaeticōäña. Nipetiro ati umarecóo macāäjērē caátacu mena jetoa tāgoñatutuacōäña. Cā, jīcāã mūjāã netōõgūmi mūjāã yerire. Mūjāärē cā caījāgoyeticūrīcārōrē bairo átimajūcōägumi.

5

Consejos para los creyentes

¹ Apeyera tunu yu quetibujunemogaya mūjāã, ūubueri majā quetiuparā cabutoa camasīrī majārē. Yu cāã mūjāärē bairo cabucu camasīrī majōcu ūubueri majā quetiupau yu ãniña. Yu, Jesucristo popiye cā cabairiquere ūnawū. Torecu, cā yaye quetire yu quetibuju masīña. Yu cāã mūjāã, camasīrī majā cabutoarea bairo tunu Jesucristo ati yepapu cā catutuarije mena cā caetaro ūnagū. Jīcārōã nipetiro marī ūnagarā ti rūmu caetarore. ² Dios yarā ūubueri majārē caroaro na ūnacoteya. Caroaro cariape na quetibujya mūjāã, ūubueri majārē. Mūjāã narē caroaro cariape na mūjāã quetibuju masīña. Caroaro átato jesoro Dios cā caborore bairo cariape na quetibujya. Rotimajūrīcārārē bairo ápericōäña. Cabuerā mūjāã caānoi, pairo mūjāã cawapatapee cāärē tāgoñaaeticōäña. Caroaro yerijōrō átiāña

mujāā paarique ūubueriquere. ³ Tutuaro mena na mujāā quetibujuepa camasārē. “Jāā roque jāā rotimasīña ūubueri majārē,” mujāā ī tūgoñaeapa. “Narē mairī roque caroaro mena na marī quetibujugarā. Caroaro mena na marī átirotigarā ūubueriquere,” mujāā ī tāgoñagarā. Bairo īrī caroaro ãajēcusa, bairo mujāā caátiānieriē ūubueri majā cūā īñacōrī caroaro na caátiāniparore bairo īrā. ⁴ Bairo narē caroaro mena mujāā cajūgoñimasaīata, marī Quetiupa Jesucristo mujāā mena usenanigumi. Tunu ati yepapu cū cabauetari rūmua caāno mujāā jogumi caroa yericūtaje capetietie majūrē yua. Caroaro mujāā caátiānajē wapa di rūmu ūno cariaetie majūrē mujāā jogumi marī Quetiupa.

⁵ Torea bairo átiāña mujāā, cawāmarā cāā. Cabutoa camasīrī majā na caátirotirore bairo caroaro átiāña. Nucābujgorique mena na caquetibujurijere caroaro na tūgoñsaya. Tocānacāñpua mujāā nipetiro ūubueri majā nucābujgorique mena caroaro ása cabutoa na caquetibujurijere. “Jāā majū cāā jāā rotimasīña,” ī tūgoñaeiticōāñna. Torea bairo profeta majā cāā ī quetibujuyupa:

“Dios pame ni ūcū caítāgoñabotiori majōcu cā caátiogarijere ēñotanucūñami.

Apei caíbotiogaecu, caroaro na caírōrē bairo caátiānimasaī roquere caroaro cā juátimasīñami Dios cañu ãanirī,”

ī quetibujuyupa profeta majā ãanana.

⁶ Bairo Diore cabaibotiorārē bairo baieticōāñna. “Dios netōrō jāā masīña,” ī tūgoñaeiticōāñna. “Dios jeto jīcāā masīñami,” ī tūgoñacōāñna cariapea. Bairo ī tūgoñarī caroaro mujāā caāmata, Dios

p̄ame cā caborica ȳtea caetaro rotimasīrīqūē majūrē m̄jāā joḡmi. ⁷ Tunu bairoa Dios m̄jāārē maimajūcōāñāmi. Caroaro m̄jāā īñapeoyami. Bairi nippetirije dise ūnie m̄jāā catūgoñamacāārījērē Diop̄re cā quetib̄j̄netōōñā. Cā mena t̄goñatutuaya.

⁸ Caroaro t̄goñaqūēnoñā. T̄goñamasīñā. Wātī marī pesuā merē yaijūāā waib̄toare ugaḡ cā cauwacoterore bairo marī yasio jorogue átiḡ cotei baiyami. Bairi masacatiri caroaro ānajēch̄sa. M̄jāā yasioremi wātī. ⁹ Dios mena m̄jāā catūgoñatutuāñierē jānaeticōāñā. Bairoa marī Quetiupaā Jesucristo mena t̄goñatutuacōāñā. Wātī cā cab̄us̄jārījērē jīcā wāmeacā ūno t̄goñsaeticōāñā. Tore bairo jeto popiye baiyama nippetiro ati um̄recóop̄re Diore catūgoñsari majā m̄jāārē bairo cabairā, m̄jāā yarā cāā. Merē tiere m̄jāā masīñā.

¹⁰ Bairāp̄a, jīcā ȳtea cārōā roro m̄jāā tām̄hogarā. Cabero yua, Dios p̄ame cañurā, cariape caāna majū m̄jāā átiḡmi. Cariape catūgoñarā, catūgoñatutuarā majū m̄jāā átiḡmi. Cā mena m̄jāā catūgoñatutuaro j̄gori, tunu bairoa m̄jāārē camaimajūū ānirī cā caboricarorea bairo m̄jāā joḡmi caroare. Jesucristo mena m̄jāā caānie j̄gori jīcārō tānia tore bairo m̄jāā átiḡmi marī Pacā Dios. ¹¹ Cā jetorea cā carotimasīrījē to āmarō. Tocānacā rām̄ua to ānicōā āmarō. Bairoa to baiáto.

Saludos finales

¹² Ȳ yarā, tocārōā m̄jāārē ñi quetib̄j̄ woajoya. Atie petoaca ati carta mena m̄jāā ȳ ca-

quetibhjhjorijere marh yah Silvano yh woatubo-jayami. Chpame cañuh Dios mena cathgoñatutuah niñami. Torecu, yh baire bairo caâch ch ñiñanuch Silvanorh. Bairi ati carta mena mhjãã, yeri thgoñatutuarh, mhjãã ãnio joroque átigu, mhjãã yh quetibhjh woajoya. Apeye chârh cariapea caânorh bairo Dios mhjããrh camai ãnirh caroa ch cajoânierh mhjãã camasiparore bairo ï, yh quetibhjh woajoya. ¡Mhjãã pame tie queti mena thgoñatutuacõâña!

¹³ Ati macã Babilonia cawãmechti macã macãâna, mhjãã ñurotijoyama. Na chã mhjããrh bairo Dios ch cabeserica poa macãâna niñama. Apei Marcos cawãmechtu yh macãrh bairo caâch chã mhjãã ñurotijoyami. ¹⁴Tunu mhjããrh ñinemoñia: Caroaro mena ãmeo mairh ãmeo bocáya jíca majãrh bairo.

Nipetiro mhjãã Jesucristo yarhrh caroa yerichtaje mhjãã ch jonemoáto marh Pach Dios. Bairoa to baiáto.

Tocârõâ niñia atie queti yh cawoaturije.

**Dios Că Cauetibăju Cūrīcă Tuti
New Testament in Carapana (CO:cbe:Carapana)**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Carapana

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Carapana

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
69a83a35-f961-5e00-b9bd-ee04b851efbd